

Zbierka súdnych rozhodnutí

NÁVRHY GENERÁLNEJ ADVOKÁTKY
ELEANOR SHARPSTON
prednesené 6. februára 2014¹

Vec C-398/12

**Procura della Repubblica
proti
M**

[návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Tribunale di Fermo (Taliansko)]

„Článok 54 Dohovoru, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda (DVSD) — Zásada *ne bis in idem* — Rozhodnutie o ‚non-lieu‘ (zastavení trestného stíhania) v predsúdnom konaní, ktoré tvorí prekážku ďalšieho stíhania tej istej osoby vo veci rovnakých skutkov — Vplyv novoobjavených skutkových okolností a/alebo dôkazov na vydané rozhodnutie — Trestné stíhanie v inom členskom štáte pre trestný čin spáchaný rovnakými skutkami“

1. Na základe dôkladného vyšetrovania v trestnom konaní súdne orgány jedného členského štátu (Belgicko) zamietli návrh na podanie obžaloby na obvineného a rozhodli o „*non-lieu*“ (pod čím môžeme rozumieť zastavenie trestného stíhania).² Týmto rozhodnutím sa prakticky skončilo (potenciálne) trestné stíhanie, ale so zreteľom na nové skutkové okolnosti a/alebo dôkazy proti dotknutej osobe možno toto rozhodnutie podľa vnútroštátneho právneho poriadku zrušiť. Návrhom na začatie prejudiciálneho konania sa Tribunale di Fermo (Okresný súd Fermo) (Taliansko) pýta, či podľa článku 54 Dohovoru, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda (ďalej len „DVSD“)³, je zásada *ne bis in idem* prekážkou toho, aby bola táto osoba trestne stíhaná pre trestný čin spáchaný rovnakými skutkami pred trestnými súdmi iného členského štátu.

Právny rámec

Právo EÚ

2. Článok 3 ods. 2 ZEÚ stanovuje:

„Únia ponúka svojim občanom priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti bez vnútorných hraníc, v ktorom je zaručený voľný pohyb osôb spolu s príslušnými opatreniami týkajúcimi sa kontroly na vonkajších hraniciach, azylu, prisťahovalectva a predchádzania trestnej činnosti a boja s ňou.“

1 — Jazyk prednesu: angličtina.

2 — Zastavenie trestného stíhania, alebo „No case to answer“ v anglickom právnom systéme nie je presný preklad, keďže ide o návrh obhajoby adresovaný súdu na základe predložených dôkazov, ktorý súd môže ale nemusí prijať. Pri rozhodnutí o „*non-lieu*“ je to súd, ktorý sám rozhodne, že v konaní proti obvinenému by sa nemalo pokračovať.

3 — Dohovor, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda zo 14. júna 1985 uzatvorená medzi vládami štátov hospodárskej únie Beneluxu, Nemeckej republiky a Francúzskej republiky o postupnom zrušení kontrol na ich spoločných hraniciach (Ú. v. ES L 239, 2000, s. 19; Mim. vyd. 19/002, s. 9).

3. V článku 67 ods. 1 ZFEÚ sa uvádza:

„Únia vytvára priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti pri rešpektovaní základných práv a rozličných právnych systémov a tradícií členských štátov“.

4. Podľa druhého odôvodnenia Protokolu č. 19 k ZFEÚ⁴ sa zmluvné strany usilujú zachovať schengenské *acquis* a „vyvíjať toto *acquis* tak, aby sa tým prispelo k dosiahnutiu cieľa poskytnúť občanom Únie priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti bez vnútorných hraníc“.

5. Podľa článku 2 tohto protokolu sa schengenské *acquis* vrátane DVSD⁵ uplatňuje v členských štátoch uvedených v článku 1 protokolu. K týmto členským štátom patrí aj Belgické kráľovstvo a Talianska republika.

6. Kapitola 3 hlavy III DVSD („Polícia a bezpečnosť“) sa nazýva „Zákaz dvojitého trestu“ a pozostáva z článkov 54 až 58.

7. Článok 54 stanovuje:

„Osoba právoplatne odsúdená jednou zo zmluvných strán nesmie byť pre ten istý čin stíhaná inou zmluvnou stranou, a to za predpokladu, že v prípade odsúdenia bol trest už odpykaný alebo sa práve odpykáva alebo podľa práva štátu, v ktorom bol rozsudok vynesený, už nemôže byť vykonaný.“

8. Článok 57 stanovuje pravidlá na zabezpečenie toho, aby príslušné orgány zmluvných strán spolupracovali na účely výmeny informácií tak, aby sa mohla uplatniť zásada *ne bis in idem*.

9. V článku 50 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“) sa vyhlasuje:

„Nikoho nemožno stíhať alebo potrestať v trestnom konaní za trestný čin, za ktorý už bol v rámci Únie oslobodený alebo odsúdený konečným rozsudkom v súlade so zákonom.“

10. Vysvetlivky k Charte základných práv⁶ s ohľadom na článok 50 stanovujú, že „zásada *ne bis in idem* [sa] uplatňuje nielen v rámci jurisdikcie jedného štátu, ale aj medzi jurisdikciami niekoľkých členských štátov. Toto zodpovedá *acquis* práva Únie; pozri články 54 až 58 Schengenského dohovoru... Pokiaľ ide o situácie uvedené v článku 4 Protokolu č. 7 [k Európskemu dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len ‚EDLP‘)], teda o uplatňovanie zásady v rámci toho istého členského štátu, zaručené právo má rovnaký význam a rozsah ako zodpovedajúce právo v EDLP“.

Európsky dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd

11. Článok 4 Protokolu č. 7 k EDLP ustanovuje:

„1. Nikoho nemožno stíhať alebo potrestať v trestnom konaní podliehajúcim právomoci toho istého štátu za trestný čin, za ktorý už bol oslobodený alebo odsúdený konečným rozsudkom podľa zákona a trestného poriadku tohto štátu.“

4 — Protokol (č. 19) o schengenskom *acquis* začlenenom do rámca Európskej únie (Ú. v. EÚ C 326, 2012, s. 290).

5 — Príloha Protokolu k Amsterdamskej zmluve, ktorým sa začleňuje schengenské *acquis* do rámca Európskej únie [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES C 340, 1997, s. 93), uvádza oblasti, ktoré sú súčasťou schengenského *acquis*. Ich súčasťou je v odseku 2 DVSD.

6 — Ú. v. EÚ C 303, 2007, s. 17.

2. Ustanovenia predchádzajúceho odseku nie sú na prekážku obnovy konania podľa zákona a trestného poriadku príslušného štátu, ak nové alebo novoodhalené skutočnosti alebo podstatná chyba v predchádzajúcom konaní mohli ovplyvniť rozhodovanie vo veci.“

12. Vo výkladovej správe⁷ k Protokolu č. 7 sa vo vzťahu k článku 4 uvádza:

„29. Zásada stanovená týmto ustanovením sa uplatňuje iba po tom, čo bola osoba s konečnou platnosťou oslobodená alebo odsúdená konečným rozsudkom podľa zákona a trestného poriadku príslušného štátu. To znamená, že muselo byť vydané konečné rozhodnutie, ako je definované vyššie v odseku 22^[8]].

30. V súlade s právnym poriadkom príslušného štátu však môže dôjsť k obnovy konania v prípade, že nové alebo novoodhalené skutočnosti, alebo podstatná chyba v predchádzajúcom konaní mohli ovplyvniť rozhodovanie vo veci v prospech alebo v neprospech dotknutej osoby.

31. Pod pojmom ‚nové alebo novoodhalené skutočnosti‘ sa rozumejú aj nové dôkazné prostriedky vzťahujúce sa na predtým existujúce skutkové okolnosti. Navyše tento článok nie je prekážkou obnovy konania alebo inej zmene rozsudku v prospech odsúdeného.“ [neoficiálny preklad]

13. Podľa definície uvedenej vo výkladovej správe k Európskemu dohovoru o medzinárodnej platnosti trestných rozsudkov⁹ rozhodnutie je konečné, „ak podľa tradičného vyjadrenia nadobudlo právnu silu rozhodnutej veci. Je tomu tak v prípade, že je nezvratné, to znamená, že proti nemu nie je možné podať žiaden ďalší riadny opravný prostriedok alebo že strany už takéto opravné prostriedky vyčerpali, alebo že márne uplynula lehota na ich podanie“ [neoficiálny preklad].

Vnútroštátne právo

Belgické právo

14. Článok 128 belgického Code d'instruction criminelle (zákon o trestnom súdnom konaní, ďalej len „CIC“) stanovuje, že v prípade rozhodovania o podaní obžaloby, „ak podľa predbežnej procesnej komory skutočnosti nenasvedčujú spáchaniu trestného činu, prečinu alebo priestupku, alebo proti obvinenému neexistujú žiadne skutkové okolnosti a/alebo dôkazy, ten rozhodne, že v konaní sa nebude pokračovať“.

Takéto rozhodnutie sa označuje ako rozhodnutie o „*non-lieu*“.

15. Článok 246 CIC uvádza:

„Ak vyšetrovací senát rozhodol, že na podanie obžaloby nie sú dôvody, obvineného nemožno neskôr obžalovať pre rovnaké skutky s výnimkou prípadu, ak by sa objavili nové skutkové okolnosti a/alebo dôkazy.“

7 — ETS č. 117.

8 — Odsek 22 odkazuje na definíciu uvedenú vo výkladovej správe k Európskemu dohovoru o medzinárodnej platnosti trestných rozsudkov (pozri bod 13 týchto návrhov).

9 — ETS č. 070.

16. Článok 247 CIC stanovuje:

„Za nové skutkové okolnosti a/alebo dôkazy sa považujú svedecké výpovede, listiny a zápisnice, ktoré nebolo možné predložiť na prešetrenie vyšetrovacím senátom a ktoré sú spôsobilé buď posilniť dôkazy, ktoré vyšetrovací senát považoval za nedostatočné, alebo prezentovať skutky novým spôsobom, na základe ktorého by sa mohla zistiť pravda“.

17. Belgický Cour de cassation (kasačný súd) rozhodol¹⁰, že články 246 a 247 CIC sa vzťahujú tak na rozhodnutia vyšetrovacieho senátu o zastavení trestného stíhania, ako aj na všetky prípady, v ktorých súdy vedúce vyšetrovanie vrátane predbežnej procesnej komory uvedenej v článku 128 CIC ukončili vyšetrovanie vydaním rozhodnutia o „*non-lieu*“.

18. Ak sa objavia nové skutkové okolnosti a/alebo dôkazy, príslušný vyšší policajný úradník alebo vyšetrovací sudca sú podľa článku 248 CIC povinní bezodkladne zaslať kópie listín a vecných a/alebo dôkazných materiálov vyššiemu prokurátorovi na odvolacom súde, ktorý môže požiadať predsedu vyšetrovacieho senátu o ustanovenie sudcu, pred ktorým sa na základe žiadosti prokuratúry bude viesť nové vyšetrovanie.¹¹

Talianske právo

19. Podľa článku 604 trestného zákona trestné činy sexuálneho násillia, ktorých sa dopustili talianski štátni občania, možno stíhať v Taliansku aj vtedy, ak boli spáchané v cudzine.

Skutkové okolnosti, konanie a prejudiciálna otázka

20. Pána M, talianskeho štátneho občana s bydliskom v Belgicku, vyšetrovali príslušné belgické orgány na základe niekoľkých trestných oznámení podaných jeho nevestou Q začiatkom roka 2004 vo veci početných skutkov týkajúcich sa sexuálneho násillia či aspoň nedovoleného konania týkajúceho sa sexuálnych vzťahov. Pán M ich údajne spáchal na území Belgicka na svojej maloletej vnučke N (narodenej 29. apríla 1999) v období medzi májom 2001 a februárom 2004.

21. Počas dôkladného prešetrenia veci belgická polícia obstarala početné listinné dôkazy, vypočula rad osôb (vrátane N) a zhromaždila znalecké posudky niekoľkých znalcov. Predmetom znaleckých posudkov bolo posúdenie skutočnosti, či maloletá N nesie stopy údajného násillia na fyzickej a/alebo psychickej úrovni, ako aj posúdenie dôveryhodnosti oznamovateľky Q a či samotný pán M vykazuje zo sexuálneho hľadiska deviantnú osobnosť.

22. Po ukončení uvedeného vyšetrovania predbežná procesná komora Tribunal de première instance de Mons (Prvostupňový súd v Mons) vec nepredložila prvostupňovému súdu, ale rozhodnutím o „*non-lieu*“ z 15. decembra 2008 trestné stíhanie zastavila. Dospela totiž k názoru, že neexistuje dostatok skutkových okolností a/alebo dôkazov na vznesenie obvinenia proti M.

23. Dňa 21. apríla 2009 vyšetrovací senát Cour d'appel de Mons (Odvolací súd v Mons) potvrdil rozhodnutie o „*non-lieu*“. Jeho rozhodnutie ďalej potvrdil Cour de cassation rozsudkom vyhláseným 2. decembra 2009. Uvedeným rozhodnutím bolo konanie v Belgicku právoplatne skončené s výnimkou, že by sa objavili nové skutkové okolnosti a/alebo dôkazy (ako to predpokladajú články 246 a 247 CIC).

10 — Cass. 7. septembra 1982, Pas. 1983, I, s. 27 až 30.

11 — Francúzske znenie príslušných článkov CIC odkazuje skôr na „[nouvelles] charges“, čo je pojem, pod ktorý podľa môjho porozumenia patria (nové) skutkové okolnosti aj (nové) dôkazy, ako by odkazovalo na „éléments (alebo ‚moyens‘) de preuves“ – čo sú dôkazy ako take. Pokúšam sa zachovať tento rozdiel čo najviac používaním pojmov „skutkové okolnosti a/alebo dôkazy“ (niekedy ako „vecné a/alebo dôkazné materiály“) vtedy, keď ide o „charges“, a „dôkazy“, keď sú vo francúzskom znení uvedené „preuve(s)“.

24. Medzičasom sa na základe trestného oznámenia z 23. novembra 2006, ktoré na oddelení talianskeho policajného zboru podala Q, v Taliansku začalo proti pánovi M nové trestné konanie pred Tribunale di Fermo vo veci rovnakých skutkov, aké boli predmetom vyšetrovania v Belgicku. Nasledovalo dôkladné prešetrovanie veci, ktoré v podstate zopakovalo súčasne vykonávané vyšetrovanie v Belgicku. Dňa 19. decembra 2008 (t. j. štyri dni po tom, ako predbežná procesná komora Tribunal de première instance de Mons rozhodla o „*non-lieu*“) vyšetrovací sudca Tribunale di Fermo podal obžalobu proti M, o ktorej mal rozhodnúť senát tohto súdu.

25. Na pojednávaní, ktoré sa konalo 9. decembra 2009 pred Tribunale di Fermo, pán M uviedol, že má právo dovoliť sa zásady *ne bis in idem* vzhľadom na rozsudok belgického Cour de cassation spred týždňa (vyhlásený 2. decembra 2009), ktorým bolo ukončené súbežné konanie v Belgicku.

26. Vzhľadom na uvedené okolnosti Tribunale di Fermo (Taliansko) rozhodol prerušiť konanie a predložiť návrh na začatie prejudiciálneho konania o tejto otázke:

„Má právoplatný rozsudok o ‚*non-lieu*‘ vyhlásený súdom členského štátu Európskej únie, ktorý pristúpil k Dohovoru, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda (DVSD), na základe rozsiahleho prešetrenia vyšetrovacích orgánov v rámci konania, ktoré možno v prípade výskytu nových dôkazov obnoviť, vylučujúci účinok vo vzťahu k podaniu obžaloby alebo k uskutočneniu súdneho procesu vo veci rovnakých skutkov a voči rovnakej osobe v inom štáte, ktorý je zmluvnou stranou DVSD?“

27. Písomné pripomienky predložili Q, vlády Rakúska, Belgicka, Nemecka, Talianska, Holandska, Poľska a Švajčiarska a Komisia. Na pojednávaní 12. septembra 2013 sa zúčastnili a prednesy mali Q a zástupcovia vlád Nemecka, Holandska a Poľska a Komisia.

Posúdenie

28. Odpoveď na otázku vnútroštátneho súdu, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania, spočíva vo výklade slovného spojenia „právoplatne odsúdená“ v článku 54 DVSD. Predstavuje rozhodnutie o „*non-lieu*“, ako je to v belgickom konaní, právoplatné rozhodnutie v súdnom konaní týkajúcom sa osoby tak, aby sa uplatnila zásada *ne bis in idem*, obsiahnutá v článku 54?

29. Existujúca judikatúra Súdneho dvora k článku 54 DVSD a zásada *ne bis in idem*¹² týkajúca sa rozhodnutí, ktorými sa končí trestné konanie v predsúdnom konaní, ako aj v konaní pred súdom, neposkytuje na túto otázku jednoznačnú odpoveď.

30. Ak je rozhodnutie vydané v konaní pred súdom, judikatúra uvádza, že *ne bis in idem* sa uplatní bez ohľadu na to, či bol obvinený oslobodený spod obžaloby, alebo uznaný za vinného. To platí aj pre odsudzujúci rozsudok vyhlásený v súdnom konaní proti ušlému (bez ohľadu na povinnosť podľa vnútroštátneho práva začať nové konanie v prípade, že je táto osoba následne zadržaná)¹³ a pre oslobodenie spod obžaloby pre nedostatok dôkazov pred súdom¹⁴. V druhom uvedenom prípade Súdny dvor výslovne odmietol rozhodnúť o všeobecnej otázke, či oslobodenie spod obžaloby, ktoré *nebolo* založené na posúdení vo veci samej, môže zakladať uplatnenie článku 54 DVSD. Obmedzil sa na potvrdenie, že oslobodenie spod obžaloby pre nedostatok dôkazov „je založené na takomto posúdení“ a tým sa týka zásady *ne bis in idem* obsiahnutej v článku 54 DVSD.¹⁵

12 — Pozri rozsudky z 11. februára 2003, Gözütok a Brügge (C-187/01 a C-385/01, Zb. s. I-1345); z 10. marca 2005, Miraglia (C-469/03, Zb. s. I-2009); z 28. septembra 2006, Gasparini (C-467/04, Zb. s. I-9199); z 28. septembra 2006, Van Straaten (C-150/05, Zb. s. I-9327); z 11. decembra 2008, Bourquain (C-297/07, Zb. s. I-9425), a z 22. decembra 2008, Turanský (C-491/07, Zb. s. I-11039).

13 — Pozri rozsudok Bourquain (už citovaný v poznámke pod čiarou 12, body 39 a 40).

14 — Pozri rozsudok Van Straaten (už citovaný v poznámke pod čiarou 12, bod 58). Generálny advokát Ruiz-Jarabo Colmer uviedol, že nikto z tých, ktorí predložili pripomienky, nespochybňuje účinnosť zásady *ne bis in idem* za podobných okolností v rámci vnútroštátneho právneho poriadku (pozri bod 73 jeho návrhov).

15 — Bod 60 rozsudku.

31. V prípade, že rozhodnutie je vydané v predsúdnom konaní, Súdny dvor rovnako zvolil liberálny prístup. Zásada *ne bis in idem* sa uplatňuje tam, kde – bez účasti súdu – prokurátor zastaví konanie proti obvineným, ktorí súhlasili so zaplatením pokuty za svoje konanie.¹⁶ Súdny dvor tu vyslovil, že cieľom článku 54 DVSD je „vylúčiť to, aby osoba nebola z dôvodu, že vykonáva svoje právo na voľný pohyb, stíhaná pre tie isté činy na území viacerých členských štátov“; a ďalej uviedol, že aby bol tento cieľ plne dosiahnutý, článok 54 sa musí vzťahovať „na rozhodnutia, ktoré nemajú formu rozsudku a ktorými sa právoplatne skončilo trestné stíhanie v členskom štáte, hoci aj bez účasti súdneho orgánu“.¹⁷

32. Zásada *ne bis in idem* sa uplatňuje aj v prípade právoplatného oslobodenia spod obžaloby v „prvom“ členskom štáte z dôvodu premlčania trestného činu,¹⁸ a to bez ohľadu na to, že nedošlo k harmonizácii právnych poriadkov zmluvných štátov v oblasti premlčania, v dôsledku čoho trestné stíhanie nemusí byť premlčané v „druhom“ členskom štáte. (Tvrdenie Komisie v predmetnej veci – že iba rozhodnutie vydané v konaní pred súdom, v ktorom bol obvinený oslobodený spod obžaloby pre nedostatok dôkazov, by malo zakladať uplatnenie článku 54 DVSD – sa mi s ohľadom na uvedené rozhodnutia zdá predurčené na neúspech.)¹⁹ Súdny dvor vo veci Gasparini zdôraznil, že zásada *ne bis in idem* nevyhnutne znamená, že existuje vzájomná dôvera zmluvných štátov v ich príslušné systémy trestného súdnictva a že každý z uvedených štátov súhlasí s použitím právnej úpravy v oblasti trestného práva platnej v iných zmluvných štátoch, hoci by uplatnenie ich vlastnej právnej úpravy viedlo k inému výsledku.²⁰

33. Na rozdiel od uvedeného, vo veci Miraglia²¹ bolo trestné stíhanie v Holandsku zastavené z dôvodu, že ten istý obvinený bol trestne stíhaný v Taliansku pre tie isté skutky. Rozhodnutie o zastavení trestného stíhania bolo prekážkou trestného stíhania v Holandsku pre rovnaké trestné skutky a znemožňovalo akúkoľvek súdnu pomoc zahraničným úradom s výnimkou prípadu, že vyjdú najavo nové dôkazy.²² Súdny dvor rozhodol, že takéto súdne rozhodnutie, ktoré nebolo vydané na základe posúdenia vo veci samej, nemôže predstavovať právoplatné rozhodnutie vo veci dotknutej osoby v zmysle článku 54 DVSD, ktoré by bolo prekážkou pokračovania trestného stíhania v Taliansku.²³ Ak by sa holandské rozhodnutie (vydané presne z dôvodu prebiehajúceho súdneho konania v Taliansku) považovalo za dostatočné na uplatnenie zásady *ne bis in idem*, „výsledkom... by bolo sťaženie, resp. znemožnenie akejkoľvek konkrétnej možnosti potrestať v dotknutých členských štátoch protizákonné konanie obvineného“²⁴. Súdny dvor tak zdôraznil význam zaručenia voľného pohybu osôb spolu s príslušnými opatreniami týkajúcimi sa predchádzania trestnej činnosti a boja s ňou²⁵ (čo je, ako uvádza článok 3 ods. 2 ZEÚ, účelom ustanovení hlavy V zakladajúcich priestor slobody, bezpečnosti a práva).

34. Vo veci Turanský²⁶ bolo vydané rozhodnutie, ktorým sa zastavilo trestné stíhanie obvineného pred podaním obžaloby. Podľa vnútroštátneho právneho poriadku toto rozhodnutie nebolo prekážkou začatia nového trestného stíhania pre rovnaké skutky. Súdny dvor rozhodol, že rozhodnutím o zastavení trestného stíhania nebola osoba „právoplatne odsúdená“ tak, aby sa uplatnila *zásada ne bis*

16 — Pozri rozsudok Gözutok a Brügge (už citovaný v poznámke pod čiarou 12, bod 48).

17 — Bod 38 rozsudku.

18 — Pozri rozsudok Gasparini (už citovaný v poznámke pod čiarou 12, bod 33).

19 — Na účely uplatnenia zásady *ne bis in idem* nebolo podľa Súdneho dvora podstatné, že na základe námietky premlčania nebolo postavenie obvinených v prvom konaní ohrozené.

20 — Pozri rozsudok Gasparini (už citovaný v poznámke pod čiarou 12, body 29 a 30).

21 — Už citovaný v poznámke pod čiarou 12.

22 — Pozri bod 22 rozsudku.

23 — Bod 35 rozsudku. V tomto ohľade pozri tiež, v kontexte práva hospodárskej súťaže, rozsudok z 15. októbra 2002, Limburgse Vinyl a i./Komisia (C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P až C-252/99 P a C-254/99 P, Zb. s. I-8375, bod 62), v zmysle ktorého podľa Súdneho dvora rozhodnutie o neplatnosti rozhodnutia, ku ktorému sa dospelo bez posúdenia uvádzaných skutkových okolností, nemožno považovať za oslobodzujúci rozsudok, na základe ktorého možno uplatňovať zásadu *ne bis in idem*.

24 — Pozri rozsudok Miraglia (už citovaný v poznámke pod čiarou 12, bod 33).

25 — Tamže, bod 34.

26 — Už citovaný v poznámke pod čiarou 12.

in idem.²⁷ Súdny dvor v tomto rozsudku stanovil „Turanský test“ na posúdenie toho, či v konkrétnej veci bola osoba „právoplatne odsúdená“. Rozhodnutie „musí skončiť trestné stíhanie a s konečnou platnosťou vylúčiť obžalobu“²⁸; a „treba najskôr preskúmať,... či vnútroštátne právo zmluvného štátu, ktorého orgány prijali predmetné rozhodnutie, ho považujú za konečné a záväzné, a ubezpečiť sa, či v tomto štáte poskytuje ochranu priznanú zásadou *ne bis in idem*“²⁹. Tento test bol uznaný a použitý vo veci Mantello (prípado týkajúci sa európskeho zatykača).³⁰

35. Vo všeobecnosti sa mi zatiaľ zdá, že prístup Súdneho dvora nie je odlišný od prístupu Európskeho súdu pre ľudské práva vo vzťahu k článku 4 ods. 1 Protokolu č. 7 k EDLP. Záruka podľa tohto článku „sa stáva relevantnou tam, kde predchádzajúce oslobodzujúce alebo odsudzujúce rozhodnutie už nadobudlo právnu silu rozhodnutej veci“³¹. Ako ďalej objasňuje výkladová správa k tomuto Protokolu, „je tomu tak v prípade, keď je [rozhodnutie] nezvratné, to znamená, že proti nemu nie je možné podať žiaden ďalší riadny opravný prostriedok alebo že už strany takéto opravné prostriedky vyčerpali, alebo že márne uplynula lehota na ich podanie“³².

36. Formulácia zásady *ne bis in idem* v článku 50 Charty odzrkadľuje formuláciu uvedenú v článku 4 Protokolu č. 7. Vo vysvetlivkách k Charte sa uvádza, že článok 50 sa uplatňuje „nielen v rámci jurisdikcie jedného štátu, ale aj medzi jurisdikciami niekoľkých členských štátov“, a ďalej, že „pokiaľ ide o situácie uvedené v článku 4 Protokolu č. 7, teda o uplatňovanie zásady v rámci toho istého členského štátu, zaručené právo má rovnaký význam a rozsah ako zodpovedajúce právo v EDLP“.

Predstavuje rozhodnutie o „non-lieu“ právoplatné ukončenie súdneho konania vedeného proti pánovi M v Belgicku?

37. V zásade musia túto otázku zodpovedať súdy členského štátu, v ktorom sa uplatnila zásada *ne bis in idem* (v tomto prípade Taliansko), a to na základe informácií a súčinnosti poskytnutej v súlade s článkom 57 DVSD tým členským štátom, v ktorom bolo vydané rozhodnutie, ktoré má zakladať uplatnenie tejto zásady (v tomto prípade Belgicko).³³ Testom, ktorý sa má uplatniť, je test stanovený Súdny dvorom vo veci Turanský.³⁴ Tak ako v predmetnom prípade, ak je to nevyhnutné, vnútroštátny súd sa môže obrátiť na Súdny dvor a požiadať o radu prostredníctvom návrhu na začatie prejudiciálneho konania.

38. Na základe návrhu na začatie prejudiciálneho konania sa zdá, že podľa belgického právneho poriadku predstavuje rozhodnutie Cour de cassation z 2. decembra 2009 prekážku trestného stíhania obvineného za rovnaké skutky. Trestné stíhanie nebolo iba neformálne „odložené“; formálne sa zabránilo v jeho pokračovaní. Je pravda, že po vydaní rozhodnutia o „non-lieu“ je možné konanie obnoviť, pokiaľ sa objavia nové skutkové okolnosti a/alebo dôkazy; táto možnosť je však obmedzená. Nové vecné a/alebo dôkazné materiály musia byť spôsobilé buď posilniť dôkazy, ktoré vyšetrovací senát (alebo ako v tomto prípade predbežná procesná komora) považoval za príliš slabé, alebo prezentovať skutky novým spôsobom, na základe ktorého by sa mohla zistiť pravda (článok 247 CIC). K obnove konania môže dôjsť iba na návrh prokurátora, ktorý môže na základe vlastnej úvahy rozhodnúť, či

27 — Rozsudok Turanský (už citovaný v poznámke pod čiarou 12, body 39 a 40).

28 — Rozsudok Turanský (už citovaný v poznámke pod čiarou 12, bod 34).

29 — Bod 35.

30 — Rozsudok zo 16. novembra 2010, Mantello (C-261/09, Zb. s. I-11477, bod 46). Podľa článku 3 bodu 2 rámcového rozhodnutia Rady 2002/584/SVV z 13. júna 2002 o európskom zatykači a postupoch odovzdávania osôb medzi členskými štátmi (Ú. v. ES L 190, s. 1; Mím. vyd. 19/006, s. 34) je zásada *ne bis in idem* dôvodom na povinné nevykonanie európskeho zatykača. Vo veci Mantello Súdny dvor pripustil (pozri bod 40), že „vzhľadom na spoločný cieľ článku 54 DVSD a článku 3 bodu 2 rámcového rozhodnutia... treba pripustiť, že výklad tohto pojmu podaný v rámci DVSD platí aj v kontexte rámcového rozhodnutia“. Veľká komora následne (pozri body 45 až 47) citovala predmetnú judikatúru a uznala „Turanský test“.

31 — Pozri rozsudok ESLP z 10. februára 2009, Sergey Zolotukhin v. Rusko, č. 14939/03, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 2009-I, s. 291, bod 83.

32 — Citácia uvedená v bode 13 vyššie.

33 — V tomto ohľade pozri rozsudok Mantello (už citovaný v poznámke pod čiarou 12, body 48 a 49).

34 — Pozri bod 34 vyššie.

takýto návrh podá (článok 248 CIC).³⁵ Pokiaľ som mala možnosť zistiť, súkromná osoba nemôže nútiť prokurátora, aby podal návrh na obnovu trestného konania, alebo podať súkromnú obžalobu na základe preskúmaných vecných a/alebo dôkazných materiálov v prípade, že bolo vydané rozhodnutie o „*non-lieu*“. V predmetnom prípade bol proti tomuto rozhodnutiu podaný riadny opravný prostriedok, ktorý však Cour de cassation zamietol. Rozhodnutie predbežnej procesnej komory Tribunal de première instance, Mons, tak nadobudlo právnu silu rozhodnutej veci a na jeho základe je pán M chránený pred trestným stíhaním v Belgicku. Turanský test tak bol splnený.

39. Podľa názoru belgickej vlády (vyjadreného v písomných pripomienkach – pojednávania sa nezúčastnila) však takéto rozhodnutie nie je konečné, keďže existuje možnosť obnovy konania vo svetle nových skutkových okolností a/alebo dôkazov; a že zásada *ne bis in idem* v článku 54 DVSD sa tak neuplatní. Zdá sa mi, že sú tu prítomné dve myšlienkové línie, ktoré môžu podporiť takéto tvrdenie. Prvou je, že išlo iba o nešťastné načasovanie, že trestné konanie v Taliansku sa začalo až týždeň po rozhodnutí belgického Cour de cassation, a že ak (ako v tomto prípade) sú tvrdenia smerujúce proti obvinenému vážne a nepríjemné, „mal by“ byť, ak je to možné, obžalovaný. Druhou je, že zásada *ne bis in idem* sa nikdy nemôže uplatniť v „druhom“ členskom štáte, pokiaľ existuje akákoľvek možnosť, bez ohľadu na to, aká malá alebo vzdialená, že trestné konanie v „prvom“ členskom štáte môže byť buď obnovené, alebo znovu iniciované. Postupne sa pozriem na každý z týchto aspektov.

Otázka načasovania?

40. Jedným z najzarážajúcejších aspektov predmetného návrhu na začatie prejudiciálneho konania je chronológia udalostí. Dve rozsiahle trestné vyšetrovania v Belgicku a v Taliansku prebiehali súbežne. Konanie na súdoch uvedených dvoch členských štátov prebiehalo v nasledujúcej časovej postupnosti: a) rozhodnutie o „*non-lieu*“ vydané predbežnou procesnou komorou Tribunal de première instance de Mons, Belgicko (15. decembra 2008); b) rozhodnutie vyšetrovacieho sudcu Tribunale di Fermo, Taliansko, o podaní obžaloby na pána M (19. decembra 2008); c) rozhodnutie o „*non-lieu*“ potvrdené vyšetrovacím senátom Cour d'appel de Mons, Belgicko (21. apríla 2009); d) rozhodnutie Cour d'appel de Mons potvrdené Cour de cassation, Belgicko (2. decembra 2009); a napokon e) súdne pojednávanie pred kolégiom Tribunale di Fermo, Taliansko (9. decembra 2009).

41. Považujem za užitočné preskúmať rôzne časové body v rámci tejto postupnosti s cieľom ozrejmiť, či sa obvinený pán M môže domáhať uplatnenia zásady *ne bis in idem* v článku 54 DVSD, a ak áno, v akom štádiu a prečo by mal mať túto možnosť.

42. V čase rozhodnutia vyšetrovacieho sudcu Tribunale di Fermo o podaní obžaloby na pána M (19. decembra 2008), predbežná procesná komora Tribunal de première instance de Mons už rozhodla o „*non-lieu*“ (15. decembra 2008). Toto rozhodnutie o zastavení konania sa však nestalo „konečným“ podľa belgického právneho poriadku. Mohlo byť proti nemu podané odvolanie (a to bolo skutočne podané). V tomto čase by sa preto pán M nemohol dovolávať zásady *ne bis in idem*, aby bolo konanie v Taliansku zastavené.

43. Ak by súdne konanie vedené proti pánovi M v Taliansku prebiehalo a rozsudok bol vyhlásený buď pred 21. aprílom 2009 (rozhodnutie Cour d'appel, Mons), resp. pred 2. decembrom 2009 (rozhodnutie belgického Cour de cassation), analýza by bola rovnaká. Napriek tomu, že by v každej veci existovalo predchádzajúce rozhodnutie týkajúce sa rovnakej osoby a rovnakých skutkov v inom členskom štáte, toto rozhodnutie by sa podľa vnútroštátneho právneho poriadku zatiaľ nestalo „konečným“.

35 — Pozri bod 44 nižšie.

44. Situácia sa však mení 2. decembra 2009. Od tohto dátumu by pán M – ak by bol v Belgicku – požíval ochranu pred trestným stíhaním na základe konečného rozhodnutia Cour de cassation, ktorý potvrdil rozhodnutie o „*non-lieu*“. Pravdou je, že ak by sa objavili nové skutkové okolnosti a/alebo dôkazy, podľa článku 248 CIC by bol príslušný vyšší policajný úradník alebo vyšetrovací sudca povinný bezodkladne poslať kópie listín a dôkazy vyššiemu prokurátorovi na odvolací súd. Tento krok je povinný. Zdá sa, že vyšší prokurátor môže potom rozhodnúť na základe voľnej úvahy.³⁶ Predsedovi vyšetrovacieho senátu „môže“ (predpokladám, že vtedy, ak má za to, že nové vecné a/alebo dôkazné materiály sú relevantné) podať návrh na určenie sudcu, pred ktorým sa uskutoční nové vyšetrovanie. Tento krok pravdepodobne nespraví, ak má za to, že nové nové skutkové okolnosti a/alebo dôkazy nie sú relevantné alebo že nie sú dostatočné. Ak by sa však žiadne takéto materiály *neobjavili* a neuplatnil by sa uvedený postup, pána M by nebolo možné stíhať.³⁷

45. Osoba by nemala stratiť ochranu, ktorú požíva podľa vnútroštátnych trestnoprávných predpisov, tým, že vykonáva svoje právo na voľný pohyb. Z tohto dôvodu musí byť dôsledkom rozhodnutia belgického Cour de cassation z 2. decembra 2009 zabránenie trestnému stíhaniu pána M v Taliansku po tomto dátume.

46. Pre úplnosť sa budem zaoberať ďalšími štyrmi bodmi.

47. Po prvé, som toho názoru, že rozhodným dátumom musí byť dátum, v ktorý súd vydal rozhodnutie, a nie (neskorší) dátum, v ktorý je toto rozhodnutie oznámené prokurátorovi alebo súdu v inom členskom štáte. Takýto prístup vyplýva z požiadavky právnej istoty. Dátum vydania rozhodnutia je istý. Dátum oznámenia môže byť rôzny a závisí od vonkajších vplyvov.

48. Po druhé, postavenie osoby, na ktorú je podaná obžaloba, je „ohrozené“ až do momentu vydania rozhodnutia určujúceho výsledok súdneho konania, ktoré sa proti tejto osobe vedie. Než sa po podaní obžaloby začne súdne konanie, môže to nejaký čas trvať (ideálne nie tak dlho ako v predmetnej veci); a nejaký čas môže trvať aj samotné súdne konanie. Zásada *ne bis in idem* má zabrániť tomu, aby osoba čelila dvojitému ohrozeniu svojho postavenia. Podľa môjho názoru z toho vyplýva, že podaním obžaloby alebo začatím súdneho konania uplatňovanie zásady *ne bis in idem* nekončí. Skôr usudzujem, že táto zásada sa uplatňuje až do stanovenia výsledku súdneho konania.

49. Po tretie, keď už osoba bola súdená a odsúdená v „druhom“ členskom štáte, je irelevantné, že rozhodnutie proti tej istej osobe vo veci rovnakých skutkov v „prvom“ členskom štáte sa následne stane konečným. Je tomu tak preto, že keď bola *súdená* v druhom členskom štáte, v prvom členskom štáte nebolo (zatiaľ) rozhodnutie konečné. Pravdaže, podané odvolanie proti rozhodnutiu v druhom členskom štáte môže byť podľa vnútroštátneho právneho poriadku založené na akomkoľvek odvolacom dôvode, ktorý trestné právo tohto členského štátu uznáva. Článku 54 DVSD sa však nemožno dovolávať.

50. Po štvrté, je potrebné dať odpoveď na otázku „čo so strateným časom polície a verejnými prostriedkami vynaloženými na podrobné vyšetrovanie v druhom členskom štáte, ak sa za takýchto okolností uplatní zásada *ne bis in idem* a v stíhaní osoby, na ktorú už bola podaná obžaloba, nemožno pokračovať“?

36 — Francúzske znenie uvádza „... sur la réquisition du procureur general...“ („na návrh vyššieho prokurátora“; predpokladám, že vyšší prokurátor sa môže rozhodnúť, či tento návrh podá.

37 — Pozri bod 38 vyššie.

51. Je zrejmé, že tu ide o otázku hodnú vážneho zamyslenia, ktorá sa týka „závodov v stíhaní“ a možných kolízií pri výkone právomoci v trestných veciach. V súčasnosti nie sú stanovené žiadne pravidlá s platnosťou pre celú EÚ týkajúce sa rozdelenia výkonu právomoci v trestných veciach.³⁸ Tento problém rieši uplatňovanie zásady *ne bis in idem* len obmedzeným, niekedy až arbitrárnym spôsobom.³⁹ Týmto spôsobom však nemožno uspokojivo nahradiť snahu, aby sa takéto konflikty riešili podľa dohodnutých pravidiel.

52. V súčasnosti v práve EÚ existujú určité ustanovenia týkajúce sa výmeny informácií medzi vyšetrovacími orgánmi v rôznych členských štátoch.⁴⁰ Podľa rámcového rozhodnutia Rady 2009/948/SVV⁴¹, ktoré bolo zverejnené a nadobudlo účinnosť 15. decembra 2009 (a v čase teda len nasleduje po konaní vo veci samej v Taliansku), je príslušný orgán členského štátu povinný kontaktovať príslušný orgán druhého členského štátu, ak sa dôvodne domnieva, že sa vedú súbežné konania, s cieľom iniciovať priame konzultácie. Účelom týchto konzultácií má byť vyhnutie sa nepriaznivým dôsledkom vyplývajúcim z takýchto súbežne vedených konaní a tam, kde je to vhodné, môžu viesť k sústredeniu trestných konaní v jednom členskom štáte.

53. V určitej miere to rieši otázku, ktorá je prítomná v predmetnom prípade (a ktoré sa vynorili už skôr vo veci *Miraglia*). Rámcové rozhodnutie Rady 2009/948/SVV však neharmonizuje vnútroštátne právne poriadky a postupy v tejto oblasti práva. Predovšetkým nezaväzuje členský štát vzdať sa právomoci ani ju vykonávať.⁴² Pokiaľ sa legislatívne komplexnejšie neupraví otázka súbežných konaní, na vyplnenie medzery si treba vypomôcť zásadou *ne bis in idem* v článku 54 DVSD.

„Ak by (eventuálne) bola možná obnova konania, zásada *ne bis in idem* sa neuplatní“

54. Ani článok 54 DVSD, ani článok 50 Charty výslovne neriešia, čo sa má stať so zásadou *ne bis in idem* v prípade, že sa objavia nové skutkové okolnosti a/alebo dôkazy. Vo vysvetlivkách k článku 50 Charty sa nápomocne uvádza, že ak sa právo zaručené Chartou uplatňuje iba v kontexte jedného členského štátu, „zaručené právo má rovnaký význam a rozsah ako zodpovedajúce právo v EDLP“.

55. Obrátiac preto pozornosť na EDLP, článok 4 ods. 2 Protokolu č. 7 k EDLP stanovuje, že ustanovenia článku 4 ods. 1 (zaručujúce právo nebyť opakovane súdený alebo trestaný za rovnaký trestný čin) nie sú prekážkou obnovy konania, „ak [existujú] nové alebo novoodhalené skutočnosti“. Výkladová správa k Protokolu č. 7 objasňuje⁴³, že pojem „nové alebo novoodhalené skutočnosti“ zahŕňa „nové dôkazné prostriedky týkajúce sa predtým existujúcich skutočností“. Výnimočná možnosť obnovy trestného konania podľa belgického právneho poriadku po rozhodnutí o „*non-lieu*“ tak zblízka odzrkadľuje to, čo zamýšľa článok 4 ods. 2 Protokolu č. 7.

38 — Pokusy o riešenie tohto problému pozri v zelenej knihe [SEC(2005) 1767] o konfliktoch jurisdikcie a princípe *ne bis in idem* v trestnom konaní, predloženej Komisii [KOM(2005) 696 v konečnom znení], jej prílohu z 23. decembra 2005 [KOM(2005) 696 v konečnom znení] a vyjadrenia k nim. Pozri tiež príspevok FLETCHER, M.: The problem of multiple criminal prosecutions: building an effective EU response. In: *Yearbook of European Law*. 2007, č. 26, s. 33 až 56. Pokiaľ ide o veci týkajúce sa zásady *ne bis in idem*, ktoré aspoň v určitom rozsahu začali z dôvodu nespokojnosti s tým, že orgány iného členského štátu začali stíhanie ako prvé, pozri (napríklad) rozsudky z 9. marca 2006, Van Esbroeck (C-436/04, Zb. s. I-2351), a z 18. júla 2007, Kraaijenbrink (C-367/05, Zb. s. I-6640).

39 — Podnetné rozpracovanie tejto širšej otázky pozri vo FLETCHER, M., LÖÖF, R., GILMORE, B. *Criminal Law and Justice*. Elgar European Law, 2008, s. 131 až 138, najmä s. 132 a 133.

40 — Pokiaľ ide o orgány jednotlivých inštitúcií, pozri rozhodnutie Rady 2002/187/SVV z 28. februára 2002, ktorým sa zriaďuje Eurojust s cieľom posilniť boj proti závažným trestným činom (Ú. v. ES L 63, s. 1; Mim. vyd. 19/004, s. 197); a Dohovor o zriadení Európskeho policajného úradu (Dohovor o Europol) vypracovaný na základe článku K.3 Zmluvy o Európskej únii (Ú. v. ES C 316, 1995, s. 2; Mim. vyd. 19/008, s. 12).

41 — Rozhodnutie z 30. novembra 2009 o predchádzaní kolíziám pri výkone právomoci v trestných veciach a ich urovnávaní, Ú. v. EÚ L 328, s. 42.

42 — Pozri odôvodnenie 11 preambuly rámcového rozhodnutia.

43 — Pozri bod 31 uvedený v bode 12 vyššie.

56. Ako čítam Protokol č. 7 k EDLP, článok 4 ods. 1 stanovuje zásadu *ne bis in idem*. Článok 4 ods. 2 následne obsahuje derogáciu, keďže umožňuje obnovu konania (v súlade so zákonom a trestným poriadkom príslušného štátu), bez ohľadu na to, že by sa inak uplatnila zásada *ne bis in idem*. To neznamená (a povedala by som, že istotne to nemožno vykladať tak, že by to znamenalo), že pokiaľ existuje teoretická možnosť objavenia „nových dôkazných prostriedkov týkajúcich sa predtým existujúcich skutočností“, zásada *ne bis in idem* sa neuplatní. Teoreticky sa nové skutkové okolnosti a/alebo dôkazy môžu objaviť ako doplnok k už známym okolnostiam a/alebo dôkazom vždy. Výklad, ktorý zastáva Belgicko, by tak oslabil zásadu *ne bis in idem*. Bez ohľadu na rozhodnutie o „*non-lieu*“, ktoré bolo potvrdené najvyšším súdom a nadobudlo právnu silu rozhodnutej veci, obvinený by bol zbavený práve tej ochrany, ktorá mu podľa vnútroštátneho práva má patriť. Ak by bolo ďalšie konanie začaté v Belgicku (a nie v Taliansku) bez nových skutkových okolností a/alebo dôkazov, je zjavné, že uvedené rozhodnutie by bolo prekážkou takéhoto konania.

57. Mal by byť tento záver iný v prípade, že druhé konanie sa vedie v inom, „druhom“ členskom štáte?

58. Nezastávam tento názor. Zmyslom článku 54 DVSD je zabrániť konkrétne tomu, aby osoba, ktorá vykonáva svoje právo na voľný pohyb, stratila ochranu vyplývajúcu zo zásady *ne bis in idem*, na ktorú by mala inak nárok. Je zrejme, že uplatňovanie zásady *ne bis in idem* v dôsledku rozhodnutia vydaného v jednom členskom štáte (v tomto prípade v Belgicku) môže mať za následok zákaz stíhania v inom členskom štáte (v tomto prípade v Taliansku), a to aj v prípade, že súdy druhého členského štátu dospeli k odlišnému záveru na základe v zásade rovnakých skutkových okolností a/alebo dôkazov. Možnosť rozdielnych výsledkov však vyplýva z toho, že zásada *ne bis in idem* sa uplatňuje aj bez ohľadu na chýbajúcu harmonizáciu, pričom sa zakladá na vysokej úrovni vzájomnej dôvery.⁴⁴

59. V zásade je však zrejme, že zásada *ne bis in idem* nie je prekážkou obnovy konania, ak sa objavia nové skutkové okolnosti a/alebo dôkazy.⁴⁵ Ak v predmetnom prípade talianska prokuratúra sprístupní skutkové okolnosti a/alebo dôkazy, ktoré má k dispozícii, svojim belgickým kolegom, tí ich budú môcť prešetriť a rozhodnúť, či sa snažiť o obnovu konania v Belgicku podľa článkov 246, 247 a 248 CIC. Zdôrazňujem však, že (podľa môjho úsudku) akékoľvek ďalšie konanie proti obvinenému, v prospech ktorého je konečné rozhodnutie o „*non-lieu*“, musí začať v *tom členskom štáte, v ktorom bolo vydané toto rozhodnutie* (t. j. v prvom členskom štáte). Neprináleží súdom v druhom členskom štáte zoskratovať konanie (a procesné záruky poskytované obvinenému vnútroštátnym právnym poriadkom prvého členského štátu) tým, že rozhodnú, čo je (alebo nie je) „novou“ skutkovou okolnosťou a/alebo „novým“ dôkazom na účely podania obžaloby na obvineného.

Návrh

60. Vzhľadom na vyššie uvedené navrhujem, aby Súdny dvor odpovedal na otázku, ktorú položil Tribunale di Fermo (Taliansko), takto:

Článok 54 Dohovoru, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda, sa vykladá tak, že konečné rozhodnutie o „*non-lieu*“, ktoré bolo vydané po vykonaní podrobného vyšetrovania a ktoré je prekážkou ďalšieho stíhania tej istej osoby vo veci rovnakých skutkov, ale ktoré v prípade objavenia nových skutkových okolností a/alebo dôkazov možno podľa vnútroštátneho právneho poriadku zrušiť, je rozhodnutím, ktorým sa konanie právoplatne končí a zakladá uplatnenie zásady *ne bis in idem* zakotvanej v uvedenom článku.

44 — Pozri závery predsedníctva Európskej rady (č. 200/1/99) v Tampere 15. a 16. októbra 1999 a rozsudok Gasparini (už citovaný v poznámke pod čiarou 12 a v bode 32 vyššie, bod 30).

45 — Pozri body 54 až 56 vyššie.